INFORMATIKA EMELT SZINTŰ GYAKORLATI VIZSGA

2012. október 19. 8:00

A gyakorlati vizsga időtartama: 240 perc

Beadott dokumentumok	
Piszkozati pótlapok száma	
Beadott fájlok száma	

A beadott fájlok neve

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

Informatika — emelt szint	Azonosító								
mioniavina emer szint	jel:								

gyakorlati vizsga 0802 2 / 12 2012. október 19.

Azonosító								
jel:								

Fontos tudnivalók

A gyakorlati feladatsor megoldásához 240 perc áll rendelkezésére.

A vizsgán **használható eszközök**: a vizsgázó számára kijelölt számítógép, papír, toll, ceruza, vonalzó, lepecsételt jegyzetlap.

A feladatlap belső oldalain és a jegyzetlapon készíthet **jegyzeteket**, ezeket a vizsga végén be kell adni, de tartalmukat nem fogják értékelni.

A feladatokat tetszőleges sorrendben megoldhatja.

Felhívjuk a figyelmet a **gyakori** (10 percenkénti) **mentésre**, és feltétlenül javasoljuk a mentést minden esetben, mielőtt egy másik feladatba kezd.

Vizsgadolgozatát a feladatlapon található **azonosítóval megegyező** nevű **vizsgakönyvtárba** kell mentenie! Ellenőrizze, hogy a feladatlapon található kóddal megegyező nevű könyvtár elérhető-e, ha nem, még a vizsga elején jelezze a felügyelő tanárnak!

Munkáit a **vizsgakönyvtárába mentse**, és a vizsga végén **ellenőrizze**, hogy minden megoldás a megadott könyvtárban van-e, mert csak ezek értékelésére van lehetőség! Ellenőrizze, hogy a beadandó állományok olvashatók-e, mert a nem megnyitható állományok értékelése nem lehetséges!

Amennyiben az adatbázis-kezelés feladatát LibreOffice Base alkalmazásban oldja meg, a táblamódosító lekérdezéseket leíró SQL-parancsokat vagy a LibreOffice Base adatbázisállomány részeként vagy pedig egy külön szövegállományban kell beadnia. Szövegfájl beadása esetén a szövegfájl neve egyértelműen utaljon a tartalmára (például SQL-parancsok.txt), valamint az állományban a parancs mellett szerepeltesse az előírt lekérdezésnevet!

A beadott program csak abban az esetben értékelhető, ha a vizsgázó létrehozta a választott programozási környezetnek megfelelő forrásállomány(oka)t a vizsgakönyvtárában, és az tartalmazza a részfeladatok megoldásához tartozó forráskódot.

A **forrásfájlokat** a vizsgakönyvtárban találja.

Azon programok esetén, melyek nem támogatják a cm-es méretmegadást, az 1 cm = 40 px átváltást használhatja.

Javasoljuk, hogy a feladatokat először **olvassa végig**, utána egyenként oldja meg az egyes részfeladatokat!

Amennyiben számítógépével **műszaki probléma** van, jelezze a felügyelő tanárnak! A jelzés ténye és a megállapított hiba jegyzőkönyvezésre kerül. A kiesett idővel a vizsga ideje hosszabb lesz. Amennyiben a hiba mégsem számítógépes eredetű, a javító tanár értékeléskor köteles figyelembe venni a jegyzőkönyv esetleírását. (A rendszergazda nem segítheti a vizsgázót a dolgozat elkészítésében.)

A vizsga végén a feladatlap első oldalán Önnek fel kell tüntetnie a **vizsgakönyvtárban és** alkönyvtáraiban található, Ön által előállított és beadott fájlok számát, illetve azok nevét. A vizsga végeztével addig ne távozzon, amíg ezt meg nem tette, és a felügyelő tanárnak ezt be nem mutatta!

Kérjük, jelölje be, hogy mely operációs rendszeren dolgozik, és melyik programozási környezetet használja!

Oper	ációs rendszer:	(O Windows	0	Linux	O MacOS X
Progr	ramozási környeze	t:				
	FreePascal 2.4.2	0	Code::Blocks/GCC			Python 3.2.1+IDLE (Python GUI)
0	Lazarus 0.9	0	Dev-C++ 5		0	Visual C# 2010 Express
0	JAVA SE	0	Perl 5.10		0	Visual Basic 2010 Express
0		0			0	Visual Studio 2008 Professional

Azonosító								
jel:								

1. Kávé

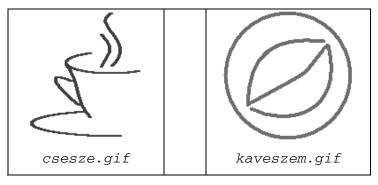
A kávé az emberiség talán legnépszerűbb itala. A kávéházak népszerűsége is egyre nagyobb. Ebben a feladatban egy most nyíló kávézó itallapját kell elkészítenie. A megrendelő igényei szerint az itallap egyik oldalán a kávékínálat, a másik oldalon pedig a kávé történetének rövid leírása legyen.

Az itallap elkészítéséhez a következő fájlokat kell felhasználnia: kave1.jpg, kave2.jpg, kave3.jpg, kave4.jpg, kinalat.txt, tortenet.txt. (A megoldás során használja az 1 sornyi térköz = 12 pont = 0,42 cm összefüggést!)

1. Az itallap két oldalán egy kávéval kapcsolatos képekből álló csíknak kell lennie. Ennek elkészítéséhez használja fel a kave1.jpg, kave2.jpg, kave3.jpg, kave4.jpg képeket. A "csík" méretei: 200 képpont széles, 1000 képpont magas. A csíkba mind a négy képből egy tetszőleges, 200×250 képpontos részt illesszen be! Az elkészült képet mentse csik.jpg néven!

Az itallap alján két képet kell majd elhelyezni. Rajzolja meg ezeket a képeket a minta és a következő instrukciók alapján!

- 2. A bal oldalon látható csészét ábrázoló kép mérete legyen 130 képpont széles és 150 képpont magas! A rajzot barna RGB (102, 51, 51) kódú színnel készítse. Ügyeljen az egyes vonalak kapcsolódási pontjaira! A képet csesze. gif néven mentse el!
- 3. A kávészemet ábrázoló kép mérete legyen 150×150 képpont méretű. A kávészem és a körülötte lévő kör barna RGB (153, 102, 51) kódú szín. A képet kaveszem. gif néven mentse el!

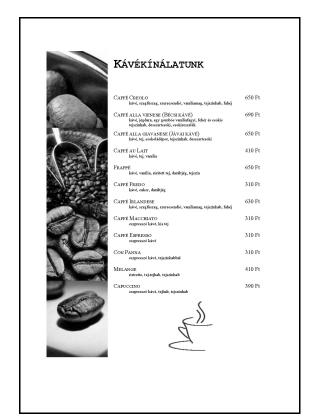

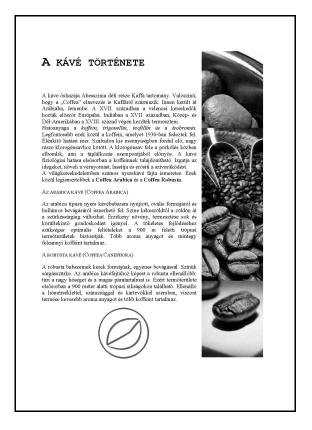
- 4. Készítse el az itallapot a szövegszerkesztőjével az alábbiak szerint! A munkáját mentse *kave* néven a szövegszerkesztő alapértelmezett formátumában!
- 5. Az itallap két oldalát szükség szerint töréspont beillesztésével alakítsa ki! Mindkét A4-es oldalnál állítsa be a felső és alsó margókat 2,5 cm-es, a bal és jobb margókat pedig 2 cm-es nagyságúra!
- 6. Az első oldalon hozzon létre egy 17 cm széles egy soros, két oszlopos táblázatot! A táblázat első oszlopa legyen 5 cm-es! A táblázatnak ne legyen szegélye!
- 7. A bal oldali oszlopba szúrja be az elkészített csik.jpg állományt! (Amennyiben ezt nem sikerült elkészítenie, akkor illessze be a potcsik.jpg állományt!)
- 8. A jobb oldali oszlopba töltse be az UTF-8 kódolású *kinalat.txt* állományból a szöveget! A szövegben a cím legyen Courier New betűtípusú és 28 pontos méretű! A szöveg többi részén állítson be Times New Roman vagy Nimbus Roman betűtípust és 12, illetve 9 pontos méretet! A kávék nevei és a "Kávékínálatunk" legyen kiskapitális stílusú!

Azonosító								
jel:								

- 9. A kávék közötti távolság eléréséhez csak térközt használjon! Az árakat tabulátor segítségével igazítsa egymás alá! Az italok összetevőit behúzás segítségével, a minta alapján igazítsa beljebb! (Figyeljen a több sorban lévő összetevőknél arra, hogy a következő sorba csúszó összetevő pontosan az első sor alatt kezdődjön!)
- 10. A kávék alá szúrja be a csesze.gif képet, és igazítsa középre! (Amennyiben a képet nem készítette el, akkor illessze be a potkave.gif állományt!)
- 11. A második oldalra készítsen szintén egy 17 cm széles, két oszlopos, egy soros táblázatot! A táblázat második oszlopa legyen 5 cm széles. A táblázatnak ne legyen szegélye!
- 12. A táblázat első oszlopába illessze be az UTF-8 kódolású *tortenet.txt* fájlból a szöveget! A teljes szöveget tegye sorkizárttá! A címet formázza az előző oldalon lévő címmel egyezően!
- 13. A szövegben a kávé hatóanyagainak első előfordulását tegye dőltbetűssé. A "Coffea Arabica" és a "Coffea Robusta" kifejezéseket tegye félkövérré az első előforduláskor!
- 14. A két fő kávéfajta nevét tartalmazó bekezdéseket ("Az arabica kávé", "A robusta kávé") emelje ki a szövegből előtte, utána 12 pontos térköz beállításával! Ezekben a bekezdésekben állítsa be a betűkre a kiskapitális stílust!
- 15. A kávé történetének szövege alá illessze be a *kaveszem.gif* állományt, és igazítsa középre! (Amennyiben a képet nem készítette el, akkor illessze be a *potkave.gif* állományt!)
- 16. A jobb oldali cellába illessze be a csik. jpg állományt! (Amennyiben ezt nem sikerült elkészítenie, akkor illessze be a potcsik. jpg állományt!)

30 pont

Informatika — emelt szint	Azonosító jel:															
---------------------------	-------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Gyorsabb út

Uta Zoltán egy trolibusz végállomása közelében lakik, ezért gyakran utazik trolival. Sokszor csak egy-két megállót kellene mennie, és nem biztos, hogy ez megéri a várakozást. Esténként esetleg sokat kellene álldogálnia, míg elindul a járat. Napközben a forgalom miatt megy nagyon lassan a troli. Ezért, ha a távolság nem túl nagy, gyakran gyorsabban ér célba gyalogosan. A feladatmegoldása során készítsen olyan számolótáblát, melyben a megfelelő paraméterek megadása után kiderül, hogy melyik közlekedési módot érdemes választani!

A megoldás során vegye figyelembe a következőket!

- A megoldás során képletet, függvényt használjon!
- A megoldáshoz segédszámításokat végezhet.
- A forrásadatok módosulása paraméterek változása esetén is helyes eredményt kell kapni.
- A részfeladatok között van olyan, amely egy korábbi kérdés eredményét használja fel. Ha a korábbi részfeladatot nem sikerült teljesen megoldania, használja a megoldását úgy, ahogy van, vagy számot adó kifejezés helyett írjon be nagyságrendileg helyes számot, és azzal dolgozzon tovább! Így ugyanis pontokat kaphat erre a részfeladatra is.
- 1. Táblázatkezelő programmal, a *gyorsabbut* néven mentett fájlban készítse elő a számításokat az alábbi mintának megfelelően! A cím betűmérete 14 pont, a többi felirat 10 pontos legyen. A betűtípus Arial vagy Nimbus Sans legyen! Az első két sor kétszer olyan magas, mint az alatta levők. Állítsa be a minta alapján a szám- és karakterformátumokat és az igazításokat!

	Α	В	С	D	E	F	G	Н
1			Tro	lival va	igy gya	alog		
2	idő	trolibusz	gyalog					
3								
4						távolság:	750 m	
5								
6						indulás:	330 s	
7						troli sebessége:	5 m/s	
8								
9						gyaloglás sebessége:	2 m/s	
10								
11						kifáradási tényezők		
12								
13								
14								
15								
10								

- 2. Az A3:C3 tartomány minden cellájába 0 kerüljön, mivel az óra indulásakor Uta Zoltán pillanatnyi helye a kiindulási pont, innen számoljuk, hogy milyen messzire jutna trolival, illetve gyalog.
- 3. Az A4:A1203 cellákat töltse fel 1-től 1200-ig egyesével! Így másodpercenként tudjuk majd megadni a maximum 20 perc alatt megtett utat.
- 4. A *B4:B1203* cellákban egyetlen képlettel és ennek másolásával határozza meg a trolinak az *A* oszlopban megadott ideig megtett útját! Amikor a troli áll, akkor az adott időpillanatban ugyanott van, mint az előző időpontban. Indulása után egyenletes sebességet feltételezünk. Ekkor a megtett út az előző másodpercben számított értékhez képest éppen a sebesség értékével növekszik, mivel a közben eltelt idő éppen 1 másodperc. A troli indulási ideje a *G6* cellában található.

nformatika — emelt szint Azonosíto jel:																
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- 5. Uta Zoltán általában gyorsan megy, de hosszabb távon elfárad. Ezért haladásának számítása közben sebessége csökken. A tapasztalat azt mutatja, hogy a gyaloglás sebességeként megadott kezdeti érték 500 m megtételekor lecsökken 80%-ra. 1000 m-nél már csak 70%-a, és 1500 m vagy efölött 60%-a az eredeti sebességnek. A pillanatnyi sebesség kiszámításához szükséges táblázatot helyezze el az *F12:G15* tartományon belül!
- 6. A *C4:C1203* cellákban egyetlen képlettel és ennek másolásával adja meg, hogy milyen hosszú utat tud megtenni Uta Zoltán az *A* oszlopban megadott idő alatt!
- 7. Adja meg függvénnyel a *G17:G18* cellákban, hogy a *G4* cellában feltüntetett távolságot hány másodperc eltelte után éri el Uta Zoltán trolival, illetve gyalog!
- 8. Az *F2:G2* cellákat összevonva, vízszintesen és függőlegesen is középre igazítva, piros, 14 pontos félkövér betűkkel írja ki, mit tanácsol Uta Zoltánnak! Amennyiben a troli gyorsabban teszi meg a kijelölt távot, vagy a gyalogosan megtett út kevesebb, mint 10 másodperc előnnyel jár, akkor a tanács "Szállj fel" legyen! (Igaz, hogy egy kicsit hosszabb ideig tart az út, de nem fárad el.) Ha a troli "eredménye" ennél rosszabb, akkor a tanács "Menj gyalog" legyen!
- 9. Készítsen Pont XY diagramot külön lapra a troli és a gyalogos által megtett út szemléltetésére "Út-idő diagram" címmel! A vízszintes tengely felirata "idő (s)" legyen, és skálázása 0–1200 s értékig terjedjen; a függőleges tengely felirata "megtett út (m)" legyen! A diagramon ne jelölje az egyes adatpontokat!

15 pont

Minta:

			-	_	_			
	А	В	С	D	E	F	G	Н
1			Tro	lival va	gy gya	log		
2	idő	trolibusz	gyalog			Menj gyalo	g	
3	0	0	0					
4	1	0	2			távolság:	750 m	
5	2	0	4			_		
6	3	0	6			indulás:	330 s	
7	4	0	8			troli sebessége:	5 m/s	
8	5	0	10					
9	6	0	12			gyaloglás sebessége:	2 m/s	
10	7	0	14					
11	8	0	16			kifáradási tényezők		
12	9	0	18			0	100%	
13	10	0	20			500	80%	
14	11	0	22			1000	70%	
15	12	0	24			1500	60%	
40	40							

Azonosító								
jel:								

3. Diákmunka

A nyári szünidő egy részét sok diák tölti munkával, sőt egyre többen dolgoznak a tanév során is. Az adatbázisban a diákok számára 2003-ban cégek által meghirdetett egynapos munkalehetőségek adatai szerepelnek.

Az adatbázis kitalált adatokat tartalmaz.

1. Készítsen új adatbázist diakmunka néven! A mellékelt három – UTF-8 kódolású – adattáblát (diak.txt, munkaado.txt, munka.txt) importálja az adatbázisba a fájlnévvel azonos néven (diak, munkaado, munka)! Az egyes mezőket tabulátor választja el egymástól. Az állomány első sora a mezőneveket tartalmazza! A létrehozás során állítsa be a megfelelő típusokat és kulcsot! A munka táblához adjon hozzá munkaid néven egyedi azonosítót!

Táblák:

diak (diakaz, nev, szulido)

diakaz A diák azonosítója (számláló), ez a kulcs

nev A diák neve (szöveg)

szulido A diák születési ideje (dátum)

munkaado (mhelyid, nev, telepules)

mhelyid A munkahely azonosítója (számláló), ez a kulcs

nev A munkahely neve (szöveg) telepules A munkahely települése (szöveg)

munka (munkaid, mhelyid, diakaz, allas, datum, oradij, oraszam, kozepiskolas)

munkaid A munka azonosítója (számláló), ez a kulcs

mhelyid A munkaadó azonosítója (szám)

diakaz A munkát végző diák azonosítója; csak akkor kitöltött, ha a munkára

jelentkezett valaki, és el is végezte (szám)

allas Az állás megnevezése (szöveg)datum A munkavégzés dátuma (dátum)

oradij A munka óradíja (szám)

oraszam A munkavégzés időtartama órákban (szám) kozepiskolas A munkavégző lehet-e középiskolás (logikai)

A következő feladatok megoldásánál a lekérdezéseket a zárójelben olvasható néven mentse! Ügyeljen arra, hogy a megoldásban pontosan a kívánt mezők szerepeljenek!

- 2. Adja meg lekérdezés segítségével, hogy négyórás kisegítői állást mely napokon, milyen órabérrel hirdettek meg! (*2kisegito*)
- 3. Készítsen lekérdezést, amely megmutatja, hogy mely napokon maradt betöltetlen állás! Ügyeljen arra, hogy minden nap csak egyszer jelenjen meg! (*3betoltetlen*)
- 4. Készítsen lekérdezést, amely megadja, hogy hány munkalehetőség került az adatbázisba! (*4munkaszam*)
- 5. Készítsen jelentést, amely a dátum szerint csoportosítva megjeleníti az álláslehetőség nevét, óradíját és óraszámát! Az adatok óradíj szerint csökkenő sorrendben jelenjenek meg! (*5naponta*)

Informatika — emelt szint Azonosító jel:																
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- 6. Készítsen lekérdezést, amely megadja, hogy melyik cég állapítja meg átlagosan a legmagasabb óradíjat a középiskolások számára is meghirdetett munkákra! (*6kozep*)
- 7. Készítsen lekérdezést, amely megadja, hogy ki mennyit keresett! (7osszkereset)
- 8. Készítsen lekérdezést, amely megadja, hogy ki végzett már kézbesítői vagy futári munkát az 1988-ban vagy később születettek közül! (*8keres*)
- 9. Készítsen lekérdezést, amely megadja, hogy kikkel mikor dolgozott együtt Kos Péter, azaz ugyanazon cégnél, ugyanakkor voltak alkalmazásban! A listában ne jelenítse meg Kos Péter nevét! A megoldásban alkalmazzon allekérdezést vagy segédlekérdezést! (*9kos*)

30 pont

gyakorlati vizsga 0802 9 / 12 2012. október 19.

Azonosító								
jel:								

4. Szín-kép

Egy digitális kép tárolásánál minden egyes képpont színét tároljuk. A képpontok színét az RGB kód adja. Az RGB kód a vörös (R), zöld (G) és a kék (B) színösszetevő értékét határozza meg. Ezen színösszetevők értéke 0 és 255 közötti egész szám lehet.

A kep. txt fájlban egy 50×50 képpontos kép képpontjainak RGB kódjai vannak a következő formában. Az állomány a képet sorfolytonosan, a képpontok RGB kódját szóközzel elválasztva tartalmazza, minden képpontot egy újabb sorban:

```
200 96 64
200 96 64
200 96 64
200 96 64
200 96 64
```

Készítsen programot szinkep néven a következő feladatok megoldására! A program futása során a képernyőre való kiíráskor, illetve az adatok billentyűzetről való beolvasásakor utaljon a feladat sorszámára és a kiírandó, illetve bekérendő adatra!

- 1. Olvassa be a fájlból egy megfelelő adatszerkezetbe az egyes képpontok RGB kódját!
- 2. Kérjen be a felhasználótól egy RGB kódot! Állapítsa meg a program segítségével, hogy a bekért szín megtalálható-e a képen! A megállapítás eredményét írja ki a képernyőre!
- 3. Határozza meg, hogy a kép 35. sor 8. képpontjának színe hányszor szerepel a 35. sorban, illetve a 8. oszlopban. Az értékeket írja ki a képernyőre az alábbi formában:

Például:

```
Sorban: 5 Oszlopban: 10
```

4. Állapítsa meg, hogy a vörös, kék és zöld színek közül melyik szín fordul elő legtöbbször a képen! Az (egyik) legtöbbször előforduló szín nevét írja ki a képernyőre!

A színek kódjai:

Vörös	255, 0, 0
Zöld	0, 255, 0
Kék	0, 0, 255

- 5. Készítsen 3 képpont széles, fekete színű keretet a képnek! A keretet úgy hozza létre, hogy a kép mérete ne változzon! A fekete szín kódja RGB (0, 0, 0).
- 6. A kép képpontjainak színét írja ki a keretes. txt nevű szövegfájlba a bemeneti fájl formátumával egyezően! A képet sorfolytonosan tárolja, minden képpontot új sorba, a képpontok RGB kódját szóközzel elválasztva írja ki!

Például:

```
0 0 0
0 0 0
200 96 64
```

7. Az 50×50-es képen a kerettől függetlenül egy sárga RGB (255, 255, 0) színű téglalap van. Határozza meg a program segítségével a bal felső és a jobb alsó sárga képpontnak a helyét (sor, oszlop), majd határozza meg, hogy a sárga téglalap hány képpontból áll! A képpontok helyét és a sárga alakzat méretét a következő formában írassa ki a képernyőre:

Kezd: sor, oszlop
Vége: sor, oszlop

Képpontok száma: darab

Például:

Kezd: 18, 12 Vége: 25, 19

Képpontok száma: 64

45 pont

Informatika — emelt szint	Azonosító jel:						

	maximális pontszám	elért pontszám	javító tanár aláírása
Szövegszerkesztés, prezentáció, grafika, weblapkészítés 1. Kávé	30		
Táblázatkezelés 2. Gyorsabb út	15		
Adatbázis-kezelés 3. Diákmunka	30		
Algoritmizálás, adatmodellezés 4. Szín-kép	45		
A gyakorlati vizsgarész pontszáma	120		

Dátum:	

	elért pontszám egész számra kerekítve	javító tanár aláírása	programba beírt egész pontszám
Szövegszerkesztés, prezentáció, grafika, weblapkészítés			
Táblázatkezelés			
Adatbázis-kezelés			
Algoritmizálás, adatmodellezés			

	jegyző
Dátum:	